

• Uusi jätelaki s. 3

• Uinuva vaara – zombiakut s. 6

• Jätteiden lajitleminen kotona nopeuttaa käyntiä hyötykäyttöasemalla s. 7

• Kotitalouksien kiinteä maksu korotetaan vuodenvaihteesta s.8

Biojäte

paperipussiin s. 4

Voit etsiä lajitteluohjeita Jättesanastosta kotisivuiltamme <https://www.ekorosk.fi/fi/kotitaloudet/lajittelu/>

Muovipakkaukset

- ekopisteen tai taloyhtiön muovipakkausten keräys-astiaan
- muovi- ja styroksipakkaukset, esim. muoviset leikkele-, juusto- ja einesuokapakkaukset
 - muoviset pesuaine-, shampoo- ja saippuapullot, muovipullot ja purkit sekä kanisterit, mieluiten litistettyinä
 - muovipussit, kassit ja -kääreet

Lasipakkaukset

- ekopisteen tai taloyhtiön lasipakkausten astiaan
- lasipullot ja -purkit, poista korkit ja kannet
- Huom!** Lasi-, keramiikka- ja posliiniastiat viedään hyötykäyttöasemalle.

Metalli

- ekopisteen tai taloyhtiön metalliastiaan
- säilyketölkkit, pantittomat juomatölkkit, metallinkannet ja -korkit
 - alumiinivuorat ja -foliot sekä tuikkukupit
 - tyhjä maalipurkit ja spraypullot
 - metalliset keittiövälineet

Kartonki

- ekopisteen tai taloyhtiön kartonkiastiaan
- kartonkitölkkit, esim. maito- ja mehupurkit
 - kartonkipakkaukset, esim. muropaketit, pizzalaatikat ja kananmunakennnot
 - paperipussit, wc- ja talouspaperirullan hylsy

Keräyspaperi

- ekopisteen tai taloyhtiön keräyspaperiastiaan
- sanoma- ja aikakauslehdet sekä mainosposti, esitteet ja kirjekuoret
 - pehmeäkantiset kirjat, kopio- ja lehtiöpaperit

Paristot

- ruokakaupan keräys-astiaan tai ekopisteen paristoastiaan
- kaikenlaiset pienet paristot sekä ladattavat akut matkapuhelimista ja muista sähkölaitteista
- Huom!** Teippaa navat, kun poistat akun laitteesta

Biojäte

- pakataan paperipussiin ja laitetaan biojäteastiaan
- ruoantähteet, pilaantuneet elintarvikkeet
 - kalan ruodot ja luut
 - hedelmien, vihannesten, juuresten ja kananmunien kuoret
 - kahvin ja teen porot suodattamiseen

Huom! Älä laita pakkauksia biojätteeseen

Energiajäte

- pakataan pussiin tai pakkaukseen ja laitetaan energiajäteastiaan
- vaipat ja siteet
 - talouspaperi
 - kissanhiekkä
 - likaiset pakkaukset paperista, kartongista, muovista ja styroksista
 - pienet muoviesineet, esim. hammas- ja tiskiharjat **Huom!** Ei PVC tuotteita
 - pöly- ja pölynimuripussit
 - tekstiilejä **Huom!** Ei kenkiä, eikä sade- tai nahkavaatteita
 - **Huom!** Lääkkeet ja neulat viedään apteekkiin

Uusi jätelaki

Uusi jätelaki astui voimaan 19.7.2021, kaksi vuotta suunniteltua myöhemmin. EU on Suomelle antamassaan Early Warning varoituksessa huomauttanut muun muassa siitä, että jätekujietuksia ei kilpailuteta kunnissa. Tähän puututaan nyt osittain sillä, että jätelyhtiöiden tulee uuden lain puitteisaloittaa biojätteen ja erilliskerätävän jätteen kuljetusten kilpailutaminen.

Sekä EU:lla että Suomella on kunnianhimoiset tavoitteet materiaalinkierrätyksen ja kiertotalouden osalta. Nykyisin vain hyvin pieni osa jätteestä päätyy kaatopaikoille. Merkittävä haaste on kuitenkin se, että suuri osa nykyisin energiankierrätykseen päätyvästä jätteestä tulisi saada jatkossa materiaalinkierrätykseen. Materiaalinkierrätyksen osuus on Suomessa

nykyisin 43 prosenttia, kun vuonna 2035 sen tulisi olla 65 prosenttia. Ekoroskin alueella materiaalinkierrätyksen osuus on 45 %.

Uuden lain myötä myös biojätteen keräystä koskevat vaatimukset tiukkenevat Suomessa. Ekoroskin toiminta-alueeseen tämä muutos ei vaikuta, sillä olemme jo maan paras biojätteen kerääjä.

Toinen muutos on se, että taloyhtiöissä, joissa on vähintään viisi asuntoa, aloitetaan pahvin, muovin, metallin ja lasin kerääminen kiinteistössä.

Haluan kiittää kaikkia kotitalouksia tekemästänne lajittelutyöstä. Yhdessä pääsemme yhä lähemmäksi kierrätystaloutta.

Michael Östman
Toimitusjohtaja

Pietarsaaren hyötykäyttö-asema vastaanottaa enemmän jätelajeja kuin aikaisemmin laajennuksen jälkeen.

Ekoroskin seinäkalenteri vuodeksi 2022 jaetaan kotitalouksiin torstaina 13.1.2022. Kalenterista löytyy tietoa asemien aukioloapäivistä. Jokaisen päivämäärän kohdalla lukee, mitkä asemat ovat kyseisenä päivänä auki.

eko.

Ekoroskin
asiakaslehti 2021

Vastaava julkaisija Michael Östman, Ab Ekorosk Oy, Launisareentie 90, 68600 Pietarsaari, Puhelin (06) 781 4500, info@ekorosk.fi, www.ekorosk.fi

Tuotanto Pia Grankvist, Ab Ekorosk Oy

Toimitusneuvosto Pia Grankvist, Michael Östman, Marko Berg, Mirja Nygård
Kansikuva ja layout Wiizart **Painopaikka** Forsberg Printed Communication

Paperipussi toimii yhtä hyvin

Rönnqvistin perhe ostaa paperipusseja biojätteelle Internetistä. Ne maksavat saman verran kuin ruoka-kaupan muovikassit.

Rönnqvistin perhe laittaa biojätteen muovipussin sijaan paperipussiin, ja heidän mielestään se ei juurikaan poikkea muovipussien käytämisestä.

Perhe on käyttänyt paperipusseja biojätteelle pian vuoden ajan.

– Luimme paperipussien eduista Ekoroskin seinäkalenterista ja ajattelimme, että sitä täytyy kokeilla, perheen isä **Andreas Rönnqvist** kertoo.

Hän oli nähnyt aikaisemmin ohjeen biojätteen taitteluun sanomalehdestä, mutta tämän vaihtoehdon hän tyrmäsi heti.

– Sanomalehden taitteleminen aina pussia vaihdettaessa tuntui liian hankalalta. Se vaatii jo todellista omistautumista asialle. Ajattelin, että tähän on oltava parempiakin ratkaisuja, Andreas kertoo.

Niinpä hän selvitti eri vaihtoehtoja

Internetistä ja löysi yhden, joka tuntui sopivalta. Hän osti pakettillisen paperisia biojättepusseja kokeiltavaksi.

– Aloitimme niiden käytön heti uuden vuoden jälkeen, perheen äiti **Sandra Rönnqvist** kertoo ja lisää, että siirtyminen paperipusseihin ei ollut kovin hankalaa. Niiden käytössä on kuitenkin huomioitava muutamia asioita, kuten se, että märkää jätettä ei pidä laittaa paperipussin pohjalle. Ensinnäkin kannattaa laittaa jotakin, joka imee kosteutta, kuten kuivaa leipää tai appelsiiniä, jotka ovat varsin tiiviitä. Paperipussia ei myöskään pidä täyttää aivan täyteen, sillä silloin se hajoaa helposti nostettaessa.

Puolikkaan kananmunakotelon laittaminen paperipussin pohjalle toimii myös hyvin kosteussuojana. Kotelo imee kosteutta, jolloin pussi kestää paremmin.

– Alussa oli hieman haasteita, kun emme vielä olleet tottuneet paperipussien käyttöön, Andreas kertoo hymyillen. Emme osanneet ajatella, että pussi kastuu, jos pohjimmaisena on märkää jätettä, joten pussi meni rikki nostatessaan pois astiasta. Niin kävi kuitenkin vain kerran, ja opimme siitä, hän nauraa.

Astialla, jossa paperipussi on, on myös merkitystä. Paperipussin on oltava ilmastusti, ja jätteenä se kastuu helposti. Perheellä ei kuitenkaan ole ollut ongelmia kosteuden kanssa ulkona olevassa biojätteenastiasa.

– Se on pysynyt siistinä, Sandra kertoo.

Paperipussit samaa hintaluokkaa kuin muovipussit

Andreas on verrannut verkkokaupasta tilaamiensa paperipaperipussien hintaa perheen aikaisemmin käyttämien, ruokakaupasta ostettujen muovipussien hintaan.

– Laskin, onko niissä jotakin eroa, ja tuloksena oli, että paperipussit maksavat saman verran. Internetistä ostamani paperipussien kappalehinta on sama kuin ruokakaupan muovikassin hinta. Niitä emme kuitenkaan enää käytä, hän toteaa.

Yhä useammat kotitaloudet käyttävät kangaskasseja, ja muovikassien välttäminen on tätä päivää.

– Emme kaipaa muovipusseja. Paperipussit eivät maksa enemmän eikä niiden käyttö biojätteelle ole mitenkään työläämpää, Andreas kertoo.

– Kaikkea ei tarvitse muuttaa. Moni saattaa kuvitella, että paperipussien käyttämiseksi pitäisi olla jotenkin erityisen ympäristötietoinen, ja tämä saattaa säikäyttää, mutta asia ei ole näin, Sandra lisää.

Teksti: Pia Grankvist

Kuvat: Wiizart

Biojäte paperipussiin

Laita paperipussin pohjalle jotakin kosteussuojaksi, kuten vanhaa leipää, appelsiiniä tai puolikas kananmunakotelo.

Poista pakkaus, kun laitat pilaantuneen ruoan biojätteeseen. Pakkaus voidaan kierrättää materiaalin mukaan tai laittaa energijätteeseen, jos se on likainen.

Älä täytä paperipussia aivan täyteen, vaan jätä siihen reuna, jonka voit taittaa ja josta voit kantaa pussia.

Laita pussi astiaan ilmastusti, jolloin se kestää paremmin.

Uinuva vaara – zombiakut

Lajittele oikein

Teippaa akkujen ja paristojen navat, kun otat ne pois laitteesta.

Akkuja ja paristoja voi toimittaa kaikkiin niitä myyviin myymälöihin.

Sähköpolkupyörien, -mopojen ja -skoottereiden sekä tasapainolautojen **litiumionakut** toimitetaan Ekoroskin hyötykäyttöasemalle.

Esimerkiksi matkapuhelinten, lelujen ja sähkötyökalujen vanhat litiumakut ja litiumioniakut, joita säilytetään väärällä tavalla tai jotka lajitellaan virheellisesti, sytyvät helposti kolhiintuessaan tai rikkoutuessaan. Siksi niitä kutsutaan tänä syksynä järjestettävässä kampanjassa zombiakukuiksi.

Ekoroskin Ewapower-murskautuslaitoksella Pietarsaareissa murskataan kotitalouksien ja yritysten energijätettä. Työnjohtaja **Per Peltolan** mukaan energijätteen joukossa on runsaasti zombiakkuja, mikä aiheuttaa vaaratilanteita.

– Tänä vuonna tulipaloja on ollut tähän mennessä 21, joista 15–20 on aiheutunut akuista, Peltola kertoo.

Energijätteeseen laitettujen litium- ja litiumioniakut päätyvät Ewapowerille. Pieniä akkuja on lähes mahdoton havaita ennen murskausta, sillä murskattava aine syötetään pyöräkuormaajalla ja kauko-ohjattavalla tartuntakouralla.

– Kun akut rikkoutuvat murskaimessa, niihin aiheutuu oikosulku ja ne sytyvät palamaan. Ne kuumelevat paljon ja sytyttävät helposti

palamaan myös muuta jätettä. Energijäte koostuu pääasiassa paperista ja muovista. Savua muodostuu runsaasti ja se on myrkyllistä hengittävää, Peltola kertoo.

Ewapowerilla on käytössä automaattinen sammutusjärjestelmä, joka sammuttaa palavan energijätteen energijätteen sen tullessa ulos murskaimesta. Palavia akkuja ei kuitenkaan voi sammuttaa vedellä.

– Kun sammutusjärjestelmä havaitsee palon, kaikki pysähtyy. Paikannamme palon aiheuttajan ja yritämme eristää sen muusta energijätteestä, ja sammutusjärjestelmä kastelee ja sammuttaa palavan energijätteen, Peltola selittää.

Energijätteen joukossa olevat akut aiheuttavat suuren vaaran Ewapowerin työntekijöille ja tarpeettomia katkoksia työhön. Vastuu jätteiden lajittelemisesta asianmukaisesti on kaikilla jätteitä jätetään laittavilla. Silloin kun akut ovat energijätteen joukossa Ewapowerilla, on jo liian myöhäistä.

Teksti: Pia Grankvist

Kuva: Wiizart

Jätteiden lajitteleminen kotona nopeuttaa käyntiä hyötykäyttöasemalla

Hyvin täysien perävaunujen karavaanit ovat tavallinen näky lauantaisin. Tiettyihin aikoihin vuodesta, erityisesti kevätsiivousaikaan, hyötykäyttöasemilla on ruuhkaa. Monet lykkäävät asemalla käymistä, jolloin jättemäärä ehtii kasvaa aivan liian suureksi, ennen kuin sinne lopulta lähdetään.

– Hyötykäyttöasemalla käyminen säännöllisesti auttaa välttämään stressiä. Jätteiden purkaminen kestää enintään viisi minuuttia, kun jätteitä vie sinne muutaman kerran kuukaudessa. Itse käyn siellä sellaisiin aikoihin, jolloin asemalla ei ole ruuhkaa, vinkkaa kokkolalainen **Lars-Erik Furu**.

Resursseja ongelmien sijaan

Arkisin hän pyörittää Kaustisella FL Pipe yritystä, jossa jätteiden lajittelu on jo pitkään kuulunut arkitutiineihin. FL Pipe:ssä tuotantojäämiä ja hukkalämpöä on käytetty resursseina jo kauan ennen kuin kierrätystaloudesta tuli muutokäsite. Yritys sai jo vuonna 2002 Ekoroskin todistuksen erinomaisesta lajittelusta, ensimmäisen laatuaan.

– Meillä on käytössä selkeät lajittelurutiinit, jotka olen ottanut käyttöön myös kotona. On selvää, että kaikkien on omalta osaltaan vaikuttettava siihen, että jätteet voidaan käsitellä mahdollisimman hyvin, jotta ne voivat toimia resursseina ympäristön pilaamisen sijaan.

Lajittele jo kotona

Lars-Erik Furu lajittelee jätteet tarkasti ennen hyötykäyttöasemalle lähtemistä. Perävaunu kuormataan niin,

että sen sisältö on selkeästi nähtävissä ja järjestetty niin, että se voidaan purkaa sopivassa järjestyksessä hyötykäyttöasemalla. Viimeksi purettava jäte, kuten vaikka puutarhajäte, sijoitetaan kauimmaiseksi perävaunuun. Ensimmäisenä purettava jäte, kuten sähköromu ja jäteöljy, laitetaan lähimmäksi reunaa. Niiden väliin tulevat metalli-, muovi-, tekstiili- tai puujäte, jotka on helppo lajitella materiaaleille tarkoitettuihin säiliöihin.

– Joskus Ekoroskille tuodaan jätettä sekaisin pusseissa, joista se on ryhdyttävä lajittelemaan paikan päällä. Lajittelu kannattaa tehdä jo kotona, jolloin materiaalit on helppo vain jättää oikeisiin säiliöihin, Lars-Erik Furu kertoo.

Teksti ja kuva: Johan Svenlin

Lars-Erik Furu käy Ekoroskilla muutaman kerran kuukaudessa, joten jätettä ei ehdi kertyä paljon.
– **Jätteiden vieminen kestää vain viisi minuuttia, kun jättemäärä ei ole kasvanut suureksi.**

Pohjanmaan jätelautakunta on päättänyt, että kotitalouksien kiinteä maksu korotetaan vuodenvaihteesta 1.1.2022. Ekoroskin maksu kotitalouksille on kaksijakoinen. Se koostuu kiinteästä maksusta, jolla katetaan muun muassa kotitalouksien hyötykäyttöasemille tuoman jätteen vastaanotto ja käsittely. Toinen osa on käsittelymaksu, jolla katetaan asunnoilta kerättävän bio- ja energiajätteen käsittelyn kustannukset. Korotus koskee kiinteää maksua. Korotus näkyy Ekoroskin laskussa huhituksessa, koska maksu laskutetaan jälkikäteen.

Korotus on 2,24 €/kuukausi sisältäen alv asuntoa kohti vähintään viiden asunnon asunto-yhtiöissä, tämä tuo Ekoroskille 1,80 €/kuukausi. Yhden – kahden hengen kotitalouksille korotus on 2,38 €/kuukausi sisältäen alv, mikä tuo Ekoroskille 1,92 €/kuukausi. Kotitalouksissa, joissa on 3 tai useampi henkilöä, korotus on 3,43 €/kuukausi sisältäen alv, joka tuo Ekoroskille 2,76 €/kuukausi.

– Kotitalouksille korotus vastaa karkkipussin hintaa kuukaudessa, mutta Ekoroskille korotus antaa mahdollisuuden ylläpitää nykyistä palvelutasoa, sanoo toimitusjohtaja **Michael Östman**.

Vuositasolla vähintään 5 asunnon asunto-osakeyhtiöiden kiinteä maksu on korotuksen jälkeen 80,28 € per asunto arvonnäkö mukaan laskettuna. Kun taas 1–2 hengen kotitalouksien kiinteä maksu on 85,56 € arvonnäkö mukaan laskettuna. Tämän lisäksi 3 hengen ja sitä suurempien kotitalouksien kiinteä maksu on vuositasolla korotuksen jälkeen 123,12 euroa arvonnäkö mukaan laskettuna.

Viimeisten vuosien aikana kotitalouksien hyötykäyttöasemille tuoman jätteen määrä on kasvanut yhteensä 45 prosenttia. Tämän aikana jätteenkäsittelyn tonnihinta on kasvanut voimakkaasti, siis se hinta, jonka Ekorosk maksaa eri vastaanottajille jätteen käsittelystä ja jatkojälöstyksestä. Joidenkin materiaalien osalta hinta ei ole noussut juuri lainkaan, kun taas muiden materiaalien osalta käsittelyhintaa on kasvanut jopa moninkertaisesti.

– Kaikki tämä tarkoittaa Ekoroskille yli miljoonan euron lisäkustannuksia per vuosi hyöty-

Kotitalouksien kiinteä maksu korotetaan vuoden-vaihteesta

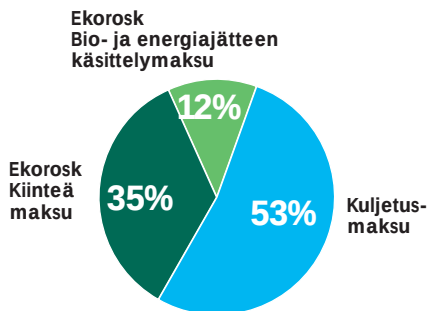
käyttöasemille vastaanotetuista kotitalouksien jätteistä, kun taas indeksimuutoksia ei ole tehty moneen vuoteen. Tämä tarkoittaa, että kustannukset ovat nyt huomattavasti korkeammat kuin mitä kotitaloudet ovat maksaneet kiinteää maksua, toteaa Östman.

Ekorosk on ollut ainut yhtiö Suomessa, joka ei laskuta kotitalouksia vastaanottaessa jätteitä hyötykäyttöasemille. Tämä on järjestelmä, joka takaa jätteen toimittamisen oikeaan paikkaan luonnon roskaamisen sijaan. Se on myös etu, jonka arvo on ollut noin 120 euroa vuosittain kotitalouksille.

Tämän lisäksi ympäristöviranomaisten vaatimukset kasvavat. Jotta Ekorosk voisi jatkossakin vastaanottaa ja käsitellä asukkaiden jätteet, vaatimuksena on rakentaa suuri halli Pietarsaaren jätekeskukseen. Halli on jätteen vastaanottamista, lajittelua ja välivarastointia varten, siis toimintaa varten, joka tänä päivänä hoidetaan ulkona yhtiön teollisuusalueella.

– Tarvitsemme isomman kassavirran, jotta saisimme lainaa pankeista hallin rakentamista varten, kertoo Östman.

Pohjanmaan jätelautakunta pyysi lausuntoja kiinteän maksun korotusehdotuksesta. Kansalaisilla oli mahdollisuus jättää mielipiteensä koskien taksaehdotusta jätelautakunnalle viimeistään 10. joulukuuta. Yhtään mielipidettä ei jätetty.

Esimerkkiperheen (1–2 henkilöä) jätemaksujen jakautuminen vuonna 2022. Käytännössä eri osien jakautuminen riippuu kotitalouksen koosta, tyhjennysvälistä ja etäisyydestä jätekeskukseen.